

Thắng và Bại

Có một hòa thượng lên núi chặt củi, trên đường trở về, ông phát giác một cậu bé đang chụm hai bàn tay lại để giữ cho một con bướm khỏi bay đi. Vừa thấy vị tu hành, cậu cất lời thách đố:

- Thưa hòa thượng, cháu và ngài đánh cuộc một ván được không?

Hòa thượng hỏi lại:

- Cuộc thế nào?

Cậu thiếu niên trả lời:

- Ngài đoán xem con bướm trong tay cháu sống hay chết? Nếu ngài đoán sai, bó củi sẽ thuộc về cháu

Vị hòa thượng nọ đồng ý và đoán:

- Con bướm trong tay cháu chết rồi.

Cậu thiếu niên cười đáp:

- Ngài đoán sai rồi.

Nói đoạn cậu mở hai bàn tay và con bướm từ trong nắm tay thoát ra bay đi.

Hòa thượng nói:

- Ta chịu thua, gánh củi này thuộc về cháu.

Nói xong, ông đặt gánh củi xuống đất rồi vui vẻ bước đi. Cậu thiếu niên không hiểu được vì sao vị hòa thượng lại có thể vui khi thua cược nhưng cũng không để tâm lắm, chỉ thích thú gánh củi về nhà.

Nhìn thấy con về, cha cậu bé hỏi củi ở đâu ra, cậu mới kể lại chuyện cuộc với vị hoà thượng cho cha nghe.

Nghe xong câu chuyện của con trai, người cha từ tốn nói với đứa con:

- Con ơi! Con thơ ngây quá đi thôi! Con nghĩ là con đã thắng hay sao? Con sai rồi! Con đã thua vị hoà thượng mà không hề biết con đã thua đó.

Cậu bé ngỡ ngác không hiểu lời cha cậu nói.

Người cha liền bảo con vác bó củi lên vai, hai cha con mang đến chùa trả cho vị hòa thượng. Ông thưa với ngài:

- Thưa thầy, con trai tôi đắc tội với thầy, xin thầy lượng thứ cho nó.

Hòa thượng gật đầu, mỉm cười không nói gì.

Trên đường trở về nhà, sau một lúc lâu suy nghĩ về hành động của cha mình mà vẫn băn khoăn không hiểu, cậu bé bèn hỏi người cha. Người cha vui vẻ giải thích cho con:

- Hòa thượng cố ý đoán con bướm chết để cho con thả nó ra. Nếu ông ta nói con bướm sống, con sẽ bóp chết con bướm để thắng cược và được bó củi. Bộ con tưởng vị hòa thượng đó không biết con sẽ làm gì để vẫn thắng được cược hay sao? Hòa thượng đã thua và mất đi bó củi nhưng đã thắng được chính mình và cả con nữa, ông đã tỏ cho con thấy lòng từ bi của con người. Còn con, con đã thua cuộc vì không thấy trước tâm ý của ông ta.

Câu chuyện này là bài học dạy chúng ta sống: Cần có lòng từ bi để sống cho phải đạo làm con người, chứ thắng thua, thành bại nhiều khi không quan trọng. Chúng ta nhiều khi cứ tưởng mình thắng nhưng thực ra đã thua mà không hay biết.